

YUVARLAK MASA
TOPLANTISI
SONUÇ RAPORU

Editör

Prof. Dr. Fikret Birdişli

INTPOLSEC

Uluslararası Politika ve Güvenlik alışmaları Derneği

ISBN 978-625-94193-6-7

Türkiye'de Güvenlik alışmaları Alanında Akademik Yayıncılık

SORUNLAR,
FIRSATLAR VE
STRATEJİK ÖNERİLER

INTPOLSEC 5'NCİ ULUSLARARASI GÜVENLİK KONGRESİ
GÜVENLİK EDITÖRLERİ
YUVARLAK MASA TOPLANTISI
SONUÇ RAPORU

Haziran 2026

ISBN 978-625-94193-6-7

RAPOR EDITÖRÜ
Prof.Dr.Fikret Birdişli

Yayımcı: Uluslararası Politika ve Güvenlik alışmaları Derneği (INTPOLSEC)
Inonu Üniversitesi, Öğrenci Merkezi, Kat 3, Battalgazi, Malatya, Türkiye

Yayımcı	Uluslararası Politika ve Güvenlik Çalışmaları Derneği (INTPOLSEC), İnönü University, Öğrenci Merkezi, Kat 3, 44280, Malatya-Türkiye
Rapor Editörü	Prof.Dr. Fikret Birdişli, İnönü Üniversitesi, Stratejik Araştırmalar Merkezi (INUSAM), 44280, Malatya, Türkiye, Tel: +90 422 3774261/4383 fikret.birdisli@inonu.edu.tr, Orcid Id: 0000-0003-3832-7749
Yardımcı Editörler	Prof.Dr. Kadir Murat Altıntaş: Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları Dergisi Doç.Dr. Aslı Yiğit: Güvenlik Çalışmaları Dergisi Doç.Dr. Ömer Özkaya: Adli Bilimler ve Suç Araştırmaları Dergisi Doç.Dr.Tolga Öztürk: Diplomasi ve Strateji Dergisi Dr.Öğrt. Üyesi Hayati Taban: Savunma Bilimleri Dergisi Dr.Öğrt. Üyesi Dilek Karabacak: Güvenlik Stratejileri Dergisi Dr.Öğrt. Üyesi Abdullah Çelik: İç Güvenlik Fakültesi Dergisi Dr.Öğrt. Üyesi Fatih Tekin: Journal of Strategic Frontline Dr. İlkut Taha Taslı: Diplomasi ve Strateji Dergisi

1. Baskı, Malatya, Haziran 2026

Uluslararası Politika ve Güvenlik Çalışmaları Derneği Yayınları
INTPOLSEC Publishing
Yayınevi Sertifika No:49567

Kapak Tasarım: INTPOLSEC Publishing
Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık: INTPOLSEC Publishing

İLETİŞİM BİLGİLERİ:

İnönü Üniversitesi, Stratejik Araştırmalar Merkezi, İİBF Ek Bina, Kat:3, 44280, Malatya-TÜRKİYE

Bu eserin yayın hakkı Uluslararası Politika ve Güvenlik Çalışmaları Derneği (INTPOLSEC) adına INTPOLSEC Publishing'e aittir. Bu eser 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun hükümlerine tabidir. Akademik amaçlı çoğaltılabilir, kullanılabilir. Ticari amaçla kullanılamaz satışı yapılamaz.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, INTPOLSEC 5. Uluslararası Güvenlik Kongresi kapsamında gerçekleştirilen Güvenlik Dergileri Editörleri Yuvarlak Masa Toplantısı'nda yapılan değerlendirmeler temel alınarak hazırlanmıştır. Raporun amacı, Türkiye'de güvenlik çalışmaları alanındaki akademik yayıncılığın mevcut durumunu analiz etmek, karşılaşılan temel sorunları ortaya koymak ve alanın gelişimine yönelik stratejik öneriler geliştirmektir.

Türkiye'de güvenlik çalışmaları son yirmi yılda önemli bir kurumsallaşma sürecinden geçmiş, bağımsız bir doçentlik alanı olarak tanımlanmış ve çok sayıda akademik derginin ortaya çıkmasıyla birlikte görünürlüğünü artırmıştır. Ancak bu büyüme süreci beraberinde yapısal sorunları da getirmiştir. Güvenlik çalışmalarının kapsamının giderek genişlemesi, alanın disiplinler sınırlarının belirsizleşmesine yol açarken; hakemlik süreçleri, editöryal iş yükü, etik ihlaller ve yayın kalitesinin korunması gibi konular akademik yayıncılığın sürdürülebilirliği açısından önemli riskler oluşturmaktadır.

Toplantıda özellikle TR Dizin'in akademik yükseltme ve atama süreçlerinde belirleyici hale gelmesinin güvenlik alanındaki dergilere yönelik yoğun bir makale akışı yarattığı vurgulanmıştır. Bu durum editöryal süreçleri zorlaştırmakta, uygun hakem bulma güçlüğünü artırmakta ve değerlendirme sürelerini uzatmaktadır. Ayrıca intihal, çoklu gönderim, yapay veri üretimi, yapay zekâ ile oluşturulan içerikler ve hakem manipülasyonu gibi etik sorunların daha görünür hale geldiği ifade edilmiştir.

Raporda, güvenlik alanındaki dergilerin bağımsız ve kurumsal yapılarının farklı avantaj ve dezavantajlar ürettiği tespit edilmiştir. Kurumsal dergiler altyapı ve görünürlük avantajına sahipken, bağımsız dergiler daha esnek ve yenilikçi yayın politikaları geliştirebilmektedir. Bununla birlikte, her iki yapı da sürdürülebilirlik, kalite güvencesi ve uluslararası görünürlük açısından benzer sorunlarla karşı karşıyadır.

Yapay zekâ teknolojilerinin akademik yayıncılık üzerindeki etkileri de toplantının önemli gündem maddelerinden biri olmuştur. Yapay zekâ araçları editöryal süreçlerde verimlilik sağlayabilecek önemli fırsatlar sunarken; kaynak uydurma, yapay içerik üretimi ve yeni intihal biçimleri gibi riskleri de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle akademik dergilerin yapay zekâ kullanımına ilişkin açık politika ve etik ilkeler geliştirmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Raporun temel bulgularından biri, Türkiye'nin sahip olduğu jeopolitik konum, güvenlik tecrübeleri ve araştırma alanları sayesinde güvenlik çalışmaları konusunda bölgesel bir akademik merkez olma potansiyeline sahip olduğudur. Göç, terörizm, sınır güvenliği, enerji güvenliği, hibrit savaşlar ve bölgesel çatışmalar gibi konular Türkiye'ye özgün kuramsal ve uygulamalı katkılar geliştirme fırsatı sunmaktadır.

Bu potansiyelin hayata geçirilebilmesi için raporda şu stratejik öncelikler önerilmektedir:

- Güvenlik çalışmalarının kavramsal çerçevesinin netleştirilmesi ve alt uzmanlık alanlarının belirginleştirilmesi,
- Güvenlik alanında faaliyet gösteren dergiler arasında editörler koordinasyon ağının kurulması,
- Hakemlik sisteminin profesyonelleştirilmesi ve teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi,
- Yayın kalitesini artıracak metodolojik ve etik standartların güçlendirilmesi,
- Genç araştırmacıların akademik yayıncılık süreçlerine hazırlanması,
- İngilizce yayın kapasitesinin artırılması ve uluslararası akademik ağlarla iş birliğinin geliştirilmesi.

Sonuç olarak rapor, Türkiye'de güvenlik çalışmaları alanının önemli bir gelişim aşamasında bulunduğunu, mevcut sorunların çözülmesi halinde Türkiye'nin yalnızca bölgesel değil, küresel ölçekte de etkili bir güvenlik araştırmaları ve akademik yayıncılık merkezi haline gelebileceğini ileri sürmektedir.

İÇERİK

01 Giriş

02 Türkiye’de Güvenlik Çalışmalarının Akademik Gelişimi

03 Türkiye’de Güvenlik Alanının Akademik Sorunları

04 Güvenlik Alanı Dergilerinin Temel Sorunları

05 Türkiye’de Güvenlik Alanında Dergi Türleri ve Yapısal Farklılıklar

06 TR Dizin ve Uluslararasılaşma Sorunu

07 Yapay Zekâ ve Akademik Yayıncılık

08 Türkiye’de Güvenlik Alanının Geleceği İçin Stratejik Öneriler

09 Türkiye’nin Bölgesel Merkez Olma Potansiyeli

10 Sonuç

#

EDİTÖRDEN

Prof. Dr. Fikret Birdişli

INPOLSEC AKADEMİK YAYINLAR
KOORDİNATÖRÜ

Türkiye’de güvenlik çalışmaları, son yıllarda önemli bir gelişim ivmesi yakalamış ve giderek kurumsallaşan bir akademik disiplin haline gelmiştir. Güvenliğin bağımsız bir doçentlik alanı olarak kabul edilmesi bu sürecin önemli dönüm noktalarından biridir. Bununla birlikte, bir akademik disiplinin gelişimi yalnızca akademik unvanlar ve programlarla değil; nitelikli bilimsel yayınlar, araştırma merkezleri ve güçlü akademik ağlarla mümkündür. Bu nedenle güvenlik alanında faaliyet gösteren akademik dergilerin ortaya çıkması ve güçlenmesi, disiplinin geleceği açısından hayati bir öneme sahiptir.

Türkiye’nin jeopolitik konumu, tarihsel tecrübesi, çok katmanlı güvenlik ortamı ve zengin iç güvenlik deneyimleri, güvenlik çalışmalarına ilişkin özgün bilgi ve teori üretimi için önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu birikimin ulusal ve uluslararası literatüre katkı sağlayacak özgün bir paradigma üretimine dönüşebilmesi ise ancak güçlü bir akademik ekosistem aracılığıyla mümkün olacaktır.

Bu noktada akademik dergiler, yalnızca bilimsel çalışmaların yayımlandığı platformlar değil; aynı zamanda entelektüel etkileşimin, akademik sosyalleşmenin, eleştirel düşüncenin ve disiplinler okullaşmanın geliştiği merkezler olarak görülmelidir. Dergiler, farklı perspektifleri bir araya getiren ve yeni nesil araştırmacıların yetişmesine katkı sunan birer eğitim ve tartışma forumu işlevi de üstlenmektedir.

Bugün Türkiye’de güvenlik odaklı yayın yapan akademik dergilerin önemli bir bölümü Milli Savunma Üniversitesi, Polis Akademisi ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi bünyesinde faaliyet göstermekte ve alanın gelişimine değerli katkılar sunmaktadır. Bununla birlikte, güvenlik çalışmalarının teorik çeşitliliğinin artırılması, eleştirel yaklaşımların geliştirilmesi ve disiplinin daha geniş akademik çevrelerle etkileşiminin güçlendirilmesi açısından sivil girişimlerle yayımlanan akademik dergilere de önemli sorumluluklar düşmektedir.

Bu düşünceden hareketle, INTPOLSEC Uluslararası Güvenlik Kongresi kapsamında güvenlik alanında yayın yapan akademik dergilerin temsilcileri ilk kez aynı masa etrafında bir araya gelerek ortak sorunları, fırsatları ve iş birliği imkânlarını değerlendirmiş; alanın geleceğine ilişkin kapsamlı bir fikir alışverişinde bulunmuşlardır. Bu toplantı, Türkiye’de güvenlik çalışmaları alanında akademik yayıncılığın mevcut durumunu değerlendirmek ve geleceğe yönelik ortak bir vizyon geliştirmek bakımından önemli bir başlangıç niteliği taşımaktadır.

Elinizdeki rapor, söz konusu yuvarlak masa toplantısında gerçekleştirilen görüşmelerin çözümlenmelerini, değerlendirmelerini ve ortaya çıkan temel önerileri içermektedir. Güvenlik çalışmalarının Türkiye’de daha güçlü, daha özgün ve uluslararası düzeyde daha görünür bir disiplin haline gelmesine katkı sunması temennisiyle bu raporu ilgili kurumların, araştırmacıların ve kamuoyunun dikkatine saygıyla sunuyoruz.

Türkiye’de akademide güvenlik alanı son yirmi yılda önemli bir dönüşüm yaşamıştır. Başlangıçta büyük ölçüde uluslararası ilişkiler disiplinine eklenmiş bir alt alan olarak gelişen güvenlik çalışmaları, zaman içerisinde hem kurumsal hem de akademik düzeyde daha görünür bir yapı kazanmıştır. Güvenlik alanının Türkiye’de bağımsız bir akademik alan olarak tanımlanması, doçentlik alanı olarak kabul edilmesi ve farklı kurumlarda güvenlik temalı akademik dergilerin ortaya çıkması bu dönüşümün önemli göstergeleridir. Bununla birlikte alanın hızlı büyümesi, editöryal süreçler, hakemlik sistemi, etik sorunlar, indeks baskısı, yayın kalitesi, yapay zekâ kullanımı ve kurumsallaşma gibi pek çok yapısal problemi de beraberinde getirmiştir. Özellikle TR Dizin kriterlerinin akademik yükseltme süreçlerinde belirleyici hale gelmesiyle birlikte güvenlik alanındaki dergilere yönelik yoğun bir makale akışı oluşmuş, bu durum birçok dergide hem iş yükünü hem de kalite yönetimi sorunlarını artırmıştır.

Bu yuvarlak masa toplantısı, güvenlik çalışmaları alanında yayın yapan Türkiye merkezli akademik dergilerin editörlerini bir araya getirerek ortak sorunları tartışmak, iyi uygulama örneklerini paylaşmak ve alanın geleceğine ilişkin stratejik öneriler geliştirmek amacıyla düzenlenmiştir.

Toplantıda Ele Alınan Sorunlar

- Türkiye'de güvenlik yayıncılığının temel sorunları nelerdir?
- Güvenlik çalışmaları alanında akademik dergilerin alanın gelişimine yönelik nasıl bir stratejik rolü olabilir?
- Hakemlik, editöryal süreçler ve etik ihlaller konusunda hangi yapısal sorunlar yaşanmaktadır?
- TR Dizin ve uluslararası indeks süreçleri dergileri nasıl etkilemektedir?
- Yapay zekâ çağında akademik yayıncılık nasıl dönüşmektedir?
- Türkiye, güvenlik çalışmaları alanında bölgesel veya küresel bir yayın merkezi olabilir mi?

TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ALANININ AKADEMİK GELİŞİMİ

Türkiye'de Güvenlik Bilimleri henüz tamamlanmış bir disiplin değil, kurulmakta olan bir disiplindir. Alanın kendine özgün sorunlarının bir kısmı bu tarihsel gelişim süreci içinde kendisini göstermektedir. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de Güvenlik Bilimleri çoğu zaman uygulama alanı olarak görülmüş, bu nedenle teori üreten bağımsız bir akademik disiplin haline gelmesi zaman almıştır. Batı üniversitelerinin bu konuda Türkiye'den daha eski bir geçmişe sahip olması, alana hâkim olan teori ve yaklaşımların Türkiye'ye aktarımının hâlen devam etmesi gibi bir sonuç üretmektedir. Bu nedenle teorik ve kavramsal açıdan güvenlik çalışmaları alanına yerelden bir katkı sağlanamamaktadır.

Türkiye'de halen güvenlik Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Millî İstihbarat Teşkilatı ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın doğal alanı olarak algılanmaktadır. Bu nedenle üniversiteler güvenliği inceleyen yer olmaktan çok, güvenlik kurumlarına personel yetiştiren ya da bu personeli akademik olarak geliştiren yerler olarak varlığını sürdürmektedir. Bunun dışındaki akademik çalışmalar ise Batı'da geliştirilen teorilerin alana tatbik edilmesi şeklinde ilerlemektedir.

Çizdiğimiz bu genel çerçeve kapsamında Türkiye'de akademiye güvenlik alanının önemli gelişmeler de kaydettiği fark edilmektedir. Bu konudaki en önemli adım güvenlik alanının bir doçentlik alanı olarak kabul edilmesidir. Bugün gelinen noktayı anlamak açısından Türkiye'de güvenlik alanının akademik gelişimi şu çerçevede ele alınabilir:

ERKEN DÖNEM: MESLEKÎ EĞİTİM
EVRESİ (1930'LAR-1980'LER)

GEÇİŞ DÖNEMİ: SOSYAL BİLİMLEŞME
BAŞLANGICI (1990'LAR)

KURUMSALLAŞMA DÖNEMİ (2000-
2015)

YENİDEN YAPILANMA VE GENİŞLEME
(2016 SONRASI)

ERKEN DÖNEM: MESLEKÎ EĞİTİM EVRESİ (1930'LAR-1980'LER)

Türkiye'de güvenlik çalışmaları diğer ülkelerde de yaşanan benzer süreçler içerisinde gelişmiş ve bu gelişimin ilk basamağı mesleki eğitim evresi olarak kendini göstermiştir. Bu mesleki eğitim basamakları Polis Akademisi ve Türk Silahlı Kuvvetleri eğitim kurumlarından ibarettir.

Her iki kurumun da Türkiye'de tarihi oldukça gerilere gider. Bu konuda en köklü kurum TSK olmakla birlikte, polis eğitiminin temelleri de Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde atılmıştır.

Türkiye'de Polis Akademisi 1984'ten itibaren mesleki eğitim veren bir yükseköğretim kurumuna dönüştürülmüştür. Fakat meslekî temelli akademik bir eğitim verilmeye devam edilmiştir. Bu nedenle Polis Akademisi'nde kriminoloji, kamu düzeni, ceza hukuku, olay yeri inceleme gibi dersler yer almakla birlikte, bağımsız bir "güvenlik bilimi" disiplini henüz oluşmamıştı.

Türk Silahlı Kuvvetlerine ait Harp Okulları ve Askerî Akademilerde ise strateji, savunma planlaması, istihbarat gibi alanlar okutulmakla birlikte, bu derslerin içeriği askerî meslek eğitimi niteliğinde kalmaya devam etmiştir.

Sonuç olarak, bu erken dönemde güvenlik konusu var olmakla birlikte, akademik bir disiplin olarak ele alınmamıştır.

Erken dönemde ilgili kurumlarda güvenlik konusu var olmakla birlikte, akademik bir disiplin olarak ele alınmamıştır.

GEÇİŞ DÖNEMİ: SOSYAL BİLİMLEŞME BAŞLANGICI (1990'LAR)

Güvenlik alanında Türkiye'de yaşanan en dikkat çekici gelişmeler üniversitelerde Uluslararası İlişkiler bölümlerinin açılmasıyla başlamıştır. İlk olarak Ankara Üniversitesi'nde başlayan uluslararası ilişkiler eğitimi başlangıçta Dışişleri Bakanlığı'na uzman yetiştirme ihtiyacını karşılarken, zamanla diğer üniversitelere de yayılarak işlerlik kazanmaya başlamıştır. İkinci bir gelişme ise 1990 sonrası dönemde terörizm, organize suç, göç, sınır güvenliği, insan güvenliği gibi yeni konuların rağbet görmeye başlamasıyla yaşanmıştır. Nitekim bu dönemde üniversitelerde Uluslararası İlişkiler, Kamu Yönetimi, Sosyoloji, Hukuk bölümlerinde güvenlik temalı tezler artmaya başlamıştır.

Geçiş döneminin özelliği ise güvenliğin yalnızca kolluk meselesi değil; siyasi, toplumsal ve küresel bir mesele olarak görülmeye başlanmasıdır.

Türkiye’de güvenlik alanında kurumsallaşma 2000 sonrası yıllarda başlamıştır. Bu dönemde Polis Akademisinde güvenlik yönetimi, istihbarat, terörizm çalışmaları, suç araştırmaları gibi yüksek lisans/doktora programları açılmış, bazı vakıf ve devlet üniversitelerinde ise uluslararası güvenlik, stratejik araştırmalar, güvenlik yönetimi, istihbarat çalışmaları gibi programlar görülmeye başlanmıştır.

Bu dönemde en önemli gelişme ise güvenlik bilimlerinin doçentlik alanı olarak tanınmasıdır. 2010-2011 yıllarında güvenlik bilimleri alanı doçentlik alanı olarak tanımlanmasına karşın en erken 2014 yılında bilim alanı olarak Üniversiteler arası kurul listelerinde yer almaya ve başvurular alınmaya başlanmıştır.

Fakat bu alana yine erken dönemde olduğu gibi polis meslek alanından başvurular daha fazla olmuş, doçentlik jürisi ise eğitim, fen-edebiyat, İİBF ve hukuk fakülteleri gibi fakültelerden ve sosyoloji, eğitim, kamu yönetimi, hukuk, uluslararası ilişkiler gibi karma alanlardan atanmıştır.

YENİDEN YAPILANMA VE GENİŞLEME (2016–2026)

Türkiye’de güvenlik doçentlik alanı, 2016 yılı sonrasında kamu kurumlarında yaşanan idari ve akademik yeniden yapılanma süreçlerinden doğrudan etkilenmiştir. Bu dönemde, güvenlik bilimleri alanındaki akademik çalışmaların ve başvuruların önemli bir merkezini oluşturan Polis Akademisi bünyesinde gerçekleştirilen yapısal düzenlemeler ve modernizasyon çalışmaları, Üniversitelerarası Kurul (ÜAK) doçentlik listelerine de yansımıştır. Söz konusu kurumsal dönüşüm ve adaptasyon süreci nedeniyle, Aralık 2016 ile Mart 2024 tarihleri arasındaki başvuru dönemlerinde güvenlik bilimleri alanı doçentlik listelerinde yer almamıştır. Aynı süreçte güvenlik bürokrasisinin eğitim ayağında kapsamlı bir kurumsal çeşitliliğe gidilerek Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile Milli Savunma Üniversitesi kurulmuş ve yükseköğretim sistemine entegre edilmiştir. Bu yapısal değişimle birlikte, Polis Akademisi iç güvenlik eğitimi ve araştırmalarındaki kurumsal birikimini sürdürürken, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi iç güvenlik, sınır yönetimi ve kamu düzeni konularında literatüre yeni katkılar sunmuş; Milli Savunma Üniversitesi ise savunma ve strateji çalışmalarını kurumsal bir çatı altında güçlendirmiştir. Sonuç olarak, 2016 sonrasında yaşanan bu kurumsal genişleme ve dönüşüm dönemi, Türkiye’deki güvenlik çalışmaları alanının çok boyutlu ve daha kapsamlı bir akademik yapıya kavuşmasını sağlamıştır

Günümüzde Türkiye’de güvenlik alanı ile ilgili kavramlar Uluslararası İlişkiler, Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi, Yönetim Bilimleri, Sosyoloji, Psikoloji, Hukuk ve hatta Bilgisayar Bilimleri alanı gibi pek çok alan ile iç içedir.

TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ALANININ AKADEMİK SORUNLARI

Alanın Kapsam Sorunu

Toplantıda en fazla vurgulanan konulardan biri güvenlik çalışmalarının aşırı genişleyen kapsamıdır. Zira, günümüzde Türkiye'de güvenlik çalışmaları başlığı altında yan tarafta belirtilen alanlar birlikte değerlendirilmektedir. Bu genişleme bir yandan disiplinlerarası fırsatlar yaratırken diğer yandan alanın epistemolojik sınırlarını belirsiz hale getirmektedir. Bu kapsamda editörler farklı uzmanlık alanlarından gelen makalelerin değerlendirilmesinde ciddi güçlükler yaşandığını belirtmişlerdir. Örneğin, uluslararası güvenlik üzerine teorik bir makale ile trafik güvenliği üzerine uygulamalı bir çalışma aynı dergiye gönderilebilmekte; bu durum hakem bulma, editoryal değerlendirme ve yayın politikası oluşturma süreçlerini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle güvenlik çalışmalarında alt alanlaşmanın teşvik edilmesi ve dergilerin kendi uzmanlık alanlarını daha net tanımlaması gerektiği ifade edilmiştir.

Türkiye'de Güvenlik Çalışmaları alanının kapsadığı başlıklar

- ULUSLARARASI GÜVENLİK
- İÇ GÜVENLİK
- POLİSLİK ÇALIŞMALARI
- İSTİHBARAT ÇALIŞMALARI
- KRİMİNOLOJİ
- TERÖRİZM ÇALIŞMALARI
- SİBER GÜVENLİK
- TRAFİK GÜVENLİĞİ
- DENİZ GÜVENLİĞİ
- İKLİM GÜVENLİĞİ
- ENERJİ GÜVENLİĞİ
- SINIR GÜVENLİĞİ
- GÖÇ GÜVENLİĞİ
- AFET GÜVENLİĞİ
- SAVUNMA ÇALIŞMALARI

Güvenlik alanının en önemli akademik sorunu alanın çok disiplinli ve karmaşık bir yapıya sahip olmasıdır. Yani bir anlamda disiplin sınırlarının net olmaması akademik sorunların başında gelmektedir. Bu durum beraberinde güvenlik alanında olduğu değerlendirilen çalışmalarda yöntemsel zayıflıklara rastlanmasına da neden olmaktadır.

Bu bağlamda Türkiye’de güvenlik alanında çalışan ve üreten/üretmek isteyen akademisyenlerin uluslararası yayın eksikliği de dikkati çekmektedir. Nitekim uluslararası alanla olan bu etkileşim eksikliği de yerelden kuramsal üretimi sınırlamaktadır. Oysa ki Türkiye’nin jeopolitik konumu , göç, terör, sınır, enerji gibi canlı vaka alanları, bölgesel güvenlikte bir merkez olma potansiyeli Türk akademisine güvenlik kuramlarını geliştirmek için eşsiz fırsatlar sunmaktadır.

SORUNLAR

- Disiplin sınırlarının net olmaması
- Yöntemsel zayıflıklar
- Uluslararası yayın eksikliği
- Kuramsal üretim sınırlılığı

FIRSATLAR

- Türkiye’nin jeopolitik konumu
- Göç, terör, sınır, enerji gibi canlı vaka alanları
- Bölgesel güvenlik merkezi olma potansiyeli

Makale Yoğunluğu ve Nicelik Baskısı

Toplantının en önemli başlıklarından biri akademik yükseltme kriterlerinin dergiler üzerindeki baskısı olmuştur.

TR Dizin'in doçentlik ve akademik atama kriterlerinde merkezi bir konuma gelmesiyle birlikte güvenlik alanındaki dergilere yönelik yoğun bir makale akışı oluşmuştur. Yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin mezuniyet için yayın yapma zorunluluğu, akademisyenlerin atanma ve yükselme süreçlerinde yayın baskısı yaşamaları, dergileri büyük bir iş yükü altında bırakmaktadır.

Bazı editörler, TR Dizin'e girdikten sonra dergilerin adeta "başvuru yoğunluğu altında ezildiğini" ifade etmiştir.

Temel sorunlar

- Nitelikten çok niceliğe dayalı yayın üretimi
- Aceleyle hazırlanmış çalışmaların artması
- Dergilere yönelik zaman baskısı
- Editöryal süreçlerin ağırlaşması
- Hakem bulma zorluğu
- Değerlendirme sürelerinin uzaması

Hakemlik Sistemi Sorunları

Hakemlik süreçleri güvenlik yayıncılığının en kırılgan alanlarından biri olarak öne çıkmıştır. Başlıca sorunlar şunlardır:

a. Uygun Hakem Bulma Güçlüğü

Güvenlik çalışmaları çok geniş bir alan olduğu için spesifik konulara uygun hakem bulmak zorlaşmaktadır. Özellikle disiplinlerarası çalışmalar değerlendirme sürecini daha da karmaşık hale getirmektedir.

b. Hakemlik Motivasyonunun Düşüklüğü

Hakemlik faaliyetlerinin maddi veya akademik olarak yeterince teşvik edilmemesi, hakemlerin süreçlere düşük motivasyonla yaklaşmasına neden olmaktadır.

c. Süre Sorunu

Hakemlerin değerlendirmeleri geciktirmesi yayın süreçlerini uzatmaktadır.

d. Kalite Sorunu

Bazı hakem raporlarının yüzeysel olduğu, bazılarının ise aşırı sert veya yönlendirici olduğu ifade edilmiştir.

Bu bağlamda hakemlik sisteminin profesyonelleştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

temel sorunlar

→ Uygun Hakem Bulma Güçlüğü

→ Hakemlik Motivasyonunun Düşüklüğü

→ Süre Sorunu

→ Kalite Sorunu

Etik İhlaller ve Denetim Eksikliği

Toplantıda etik sorunlar önemli bir başlık olarak öne çıkmıştır.

Özellikle şu sorunlar dikkat çekmektedir:

- İntihal
- Çoklu gönderim
- Yapay veri üretimi ve yeni nesil intihal
- Dilimleme yayınlar
- Uygunsuz atıf ilişkileri
- Hakem manipülasyonu
- Yapay zekâ ile üretilmiş içerikler

Editörler, etik ihlaller karşısında etkili bir yaptırım mekanizmasının bulunmadığını ifade etmiştir.

DergiPark altyapısının teknik anlamda önemli katkılar sunduğu belirtilmekle birlikte, etik ihlallerin merkezi bir sistem üzerinden takip edilmesi ve editörler arası koordinasyonun güçlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Temel sorunlar

- İntihal
- Çoklu gönderim
- Yapay veri üretimi ve yeni nesil intihal
- Dilimleme yayınlar
- Uygunsuz atıf ilişkileri
- Hakem manipülasyonu
- Yapay zekâ ile üretilmiş içerikler

TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ALANINDA DERGİ TÜRLERİ VE YAPISAL FARKLILIKLAR

→ Kurumsal Dergiler

Polis Akademisi, üniversiteler veya kamu kurumları bünyesinde yayın yapan dergiler daha güçlü altyapılara sahip olabilmektedir.

Avantajları:

- Kurumsal görünürlük
- Daha yüksek başvuru sayısı
- Teknik destek
- İnsan kaynağı avantajı

Dezavantajları:

- Bürokratik süreçler
- Yoğun makale baskısı
- Kurumsal kimlik beklentileri
- Alan sınırlarının belirlenmesi sorunu

Toplantıda güvenlik alanındaki dergilerin yapısal farklılıklarının önemli sonuçlar doğurduğu görülmüştür.

→ Bağımsız Dergiler

Bağımsız dergiler genellikle gönüllülük esasına dayalı ekiplerle yürütülmektedir.

Avantajları:

- Daha esnek yayın politikaları
- Daha özgür akademik yaklaşım
- Yenilikçi konu seçimleri

Dezavantajları:

- Finansal kırılganlık
- Kurumsal destek eksikliği
- Teknik kapasite sınırlılıkları
- Hakem ve yazar çekme güçlüğü

TR Dizin'in Çift Yönlü Etkisi

TR Dizin bir yandan akademik kaliteyi teşvik eden önemli bir yapı olarak görülmektedir. Ancak diğer yandan yoğun makale akışı nedeniyle dergiler üzerinde ciddi bir baskı oluşturmaktadır. Bazı editörler, TR Dizin'e girmenin görünürlük açısından zorunlu olduğunu ancak bunun aynı zamanda yönetilmesi güç bir yoğunluk yarattığını ifade etmiştir.

TR DİZİN

Uluslararasılaşma Stratejileri

Toplantıda dergilerin uluslararası görünürlüğünü artırmak için çeşitli öneriler tartışılmıştır:

- İngilizce yayın oranının artırılması
- Uluslararası editör kurulları oluşturulması
- Yabancı hakem havuzları kurulması
- Özel sayı politikalarının geliştirilmesi
- Uluslararası konferanslarla iş birliği yapılması
- Bölgesel güvenlik konularında uzmanlaşılması

Bazı dergiler uluslararası özel sayılar düzenleme stratejisi benimsediklerini ifade etmiştir.

Türkiye'nin jeopolitik konumu nedeniyle güvenlik çalışmaları açısından önemli bir akademik merkez olabileceği vurgulanmıştır. Türkiye; göç, terörizm, sınır güvenliği, hibrit savaş, enerji güvenliği ve bölgesel çatışmalar gibi konularda doğal bir laboratuvar niteliğindedir.

Ancak bu potansiyelin değerlendirilebilmesi için yayıncılık standartlarının yükseltilmesi gerektiği belirtilmiştir.

İngilizce yayın oranının artırılması

Uluslararası editör kurulları oluşturulması

Yabancı hakem havuzları kurulması

Özel sayı politikalarının geliştirilmesi

Uluslararası konferanslarla iş birliği yapılması

Bölgesel güvenlik konularında uzmanlaşılması

→ FIRSATLAR

- Dil düzenleme süreçlerinin kolaylaşması
- Akademik yazım desteği
- Literatür tarama hızının artması
- Teknik editöryal süreçlerin otomasyonu
- Hakem öneri sistemleri

Toplantının dikkat çeken başlıklarından biri yapay zekâ teknolojilerinin akademik yayıncılık üzerindeki etkisi olmuştur.

Yapay zekâ hem fırsatlar hem de riskler üretmektedir. Bu nedenle dergilerin yapay zekâ kullanım politikaları geliştirmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Önerilen başlıklar şunlardır:

- Yapay zekâ kullanım beyanı zorunluluğu
- Yapay zekâ destekli intihal kontrol sistemleri
- Editör ve hakem eğitimleri
- Yapay zekâ etiği rehberleri

→ RİSKLER

- Yapay içerik üretimi
- Kaynak uydurma
- Yüzeysel akademik üretim
- Akademik emeğin değersizleşmesi
- İntihalin yeni biçimleri

TÜRKİYE'DE GÜVENLİK ALANININ GELECEĞİ İÇİN STRATEJİK ÖNERİLER

Alanın Kavramsal Çerçevesinin Netleştirilmesi

Güvenlik çalışmaları alanı için alt uzmanlık kümeleri oluşturulmalıdır.

Örneğin:

- Uluslararası Güvenlik
- İç Güvenlik
- İstihbarat Çalışmaları
- Kriminoloji ve Polislik
- Siber Güvenlik
- Afet ve İnsani Güvenlik
- Savunma ve Strateji Çalışmaları

Bu ve benzeri ayrımlar dergilerin uzmanlaşmasını kolaylaştıracaktır.

Editörler Arası Koordinasyon Ağı

Güvenlik alanındaki dergiler arasında bir editörler platformu kurulmalıdır.

Bu platform:

- Hakem havuzu paylaşımı
- Etik ihlal veri tabanı
- Ortak yayın ilkeleri
- Eğitim programları
- Özel sayı iş birlikleri

konularında işlev görebilir.

Hakemlik Sisteminin Güçlendirilmesi

- Hakem eğitimleri düzenlenmeli
- Hakemlik akademik teşvik kapsamına alınmalı
- Başarılı hakem ödülleri verilmeli
- Hakem havuzları uzmanlık alanlarına göre oluşturulmalı

Yayın Kalitesinin Artırılması

- Metodoloji odaklı değerlendirme artırılmalı
- Dil editörlüğü desteklenmeli
- Veri paylaşım standartları geliştirilmeli
- Uluslararası etik standartlar uygulanmalı

Genç Araştırmacıların Desteklenmesi

- Akademik yazım atölyeleri düzenlenmeli
- Doktora öğrencileri için yayın eğitimleri verilmeli
- Mentorluk programları oluşturulmalı
- En iyi makale ödülleri verilmelidir

Türkiye güvenlik çalışmaları açısından eşsiz bir jeopolitik konuma sahiptir. Bu nedenle güvenlik çalışmaları bağlamında aşağıdaki alanlarda bölgesel merkez olabilme potansiyeline sahiptir.

- Göç çalışmaları
- Hibrit savaşlar
- Terörizm araştırmaları
- Enerji güvenliği
- Sınır güvenliği
- Orta Doğu güvenliği
- Karadeniz güvenliği
- Doğu Akdeniz çalışmaları

Ancak bunun için:

- İngilizce yayın kapasitesinin artırılması
- Uluslararası ağların kurulması
- Akademik özgüvenin geliştirilmesi
- Nitelik odaklı yayın politikalarının benimsenmesi

gerekmektedir.

Nisan 2026 tarihinde Akdeniz Üniversitesi'nde düzenlenen INTPOLSEC 5'inci Uluslararası Güvenlik Kongresi kapsamında Türkiye'de yayın yapan güvenlik içerikli dergilerin editörlerini kapsayan bir masa toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantı, Türkiye'de güvenlik çalışmaları alanındaki akademik yayıncılığın önemli bir eşikte bulunduğunu göstermektedir. Zira alan bir yanda hızla büyümekte, yeni dergiler kurulmakta ve akademik görünürlük artmaktadır. Ancak diğer tarafta bu büyüme ciddi yapısal sorunları da beraberinde getirmektedir. Özellikle alanın kapsam belirsizliği, hakemlik sistemi sorunları, editöryal iş yükü, etik ihlalleri ve nicelik baskısı güvenlik yayıncılığının sürdürülebilirliği açısından kritik riskler oluşturmaktadır.

Bununla birlikte, toplantı editörler arasında güçlü bir akademik idealizmin ve alanı geliştirme iradesinin bulunduğunu da ortaya koymuştur. Gerek bağımsız gerekse kurumsal dergiler, güvenlik çalışmalarının Türkiye'de daha güçlü bir akademik zemine kavuşması için önemli bir misyon üstlenmektedir.

Türkiye'nin ulusal ve uluslararası güvenlik sorunlarının merkezinde bulunan bir coğrafyada yer alması, Türkiye'de gerçekleştirilen güvenlik çalışmalarını küresel ölçekte de önemli hale getirmektedir. Bu nedenle Türkiye'nin güvenlik çalışmalarında ve yayıncılığında önemli bir merkez haline gelmesi mümkündür.

Ancak bunun için yayıncılık kültürünün profesyonelleştirilmesi, editöryal kapasitenin güçlendirilmesi, etik standartların yükseltilmesi ve uluslararasılaşma stratejilerinin sistematik biçimde uygulanması gerekmektedir.

Bu raporda tartışılan sorunlar ve öneriler, yalnızca güvenlik çalışmaları alanı için değil, Türkiye'de sosyal bilimler yayıncılığının genel dönüşümü açısından da önemli ipuçları sunmaktadır.

Toplantıda yapılan konuşmaların çözümlenmesi sonucu tartışmaları sistematik hale getiren, kavramsal çerçeve ekleyen ve stratejik öneriler geliştiren raporun öne çıkan başlıkları şunlar olmuştur:

- Türkiye'de güvenlik çalışmalarının kurumsallaşma süreci
- Güvenlik dergilerinin editöryal ve yapısal sorunları
- TR Dizin ve yayın baskısının etkileri
- Hakemlik sistemi ve etik ihlaller
- Bağımsız ve kurumsal dergiler arasındaki farklar
- Yapay zekânın akademik yayıncılığa etkisi
- Türkiye'nin güvenlik çalışmaları alanında bölgesel merkez olma potansiyeli
- Stratejik politika önerileri

Bu kapsamda metin yalnızca toplantı notlarının özeti değil; analitik bir değerlendirme ve politika raporu formatında geliştirilerek ilgililerin dikkatine sunulmuştur.

TOPLANTIDA TEMSİL EDİLEN DERGİLER

Güvenlik Stratejileri Dergisi

→ <https://dergipark.org.tr/tr/pub/guvenlikstrtj>

Güvenlik Bilimleri Dergisi

→ <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gbd>

Güvenlik Çalışmaları Dergisi

→ <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gcd>

İç Güvenlik Fakültesi Dergisi

→ <https://iafderaisi.pa.edu.tr/>

Savunma ve Güvenlik Araştırmaları Dergisi

→ <https://dergipark.org.tr/tr/pub/saga>

Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları Dergisi

→ <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jsis>

Savunma Bilimleri Dergisi

→ <https://dergipark.org.tr/tr/pub/khosbd>

International Journal of Politics and Security

→ <https://dergipark.org.tr/en/pub/ijps>

Journal of Strategic Frontline

→ <https://dergipark.org.tr/en/pub/jstrategic>

Adli Bilimler ve Suç Araştırmaları Dergisi

→ <https://dergipark.org.tr/tr/pub/absad>